

§ 4. Qarzlarni bo'yicha xarajatlarni kapitalizatsiya qilishning boshlanishi

22. Xo'jalik yurituvchi sub'yekt qarzlarni bo'yicha xarajatlarni kapitalizatsiya qilishni kvalifikatsiyalangan aktiv tannarxining bir qismi sifatida kapitalizatsiya qilishni boshlash sanasidan boshlab amalga oshirishi lozim. Kapitalizatsiya qilishni boshlash sanasi bo'lib, xo'jalik yurituvchi sub'yekt bir vaqtning o'zida birinchi marta quyida keltirilgan shartlarning barchasiga muvofiq kelish sanasi hisoblanadi:

mazkur aktiv bo'yicha xarajatlarni amalga oshirganda;

qarzlarni bo'yicha xarajatlarni amalga oshirganda;

aktivni belgilangan maqsadi bo'yicha ishlatishga yoki sotishga tayyorlash uchun zarur bo'lgan faoliyatni amalga oshirganda.

23. Kvalifikatsiyalangan aktiv uchun qilingan xarajatlarni faqatgina pul to'lovlarida, boshqa aktivlarni o'tkazib berishda yoki foizli majburiyatlarni qabul qilishda ifodalangan xarajatlarni o'z ichiga oladi. Xarajatlarni mazkur aktiv bilan bog'liq oraliq to'lovlar va O'zbekiston Respublikasi Buxgalteriya hisobining [milliy standarti](#) (10-sonli BHMS) «Davlat subsidiyalari hisobi va davlat yordamining ochib berilishi»da (ro'yxat raqami 562, 1998 yil 3 dekabr) (O'zbekiston Respublikasi vazirliklari, davlat qo'mitalari va idoralarining me'yoriy hujjatlari axborotnomasi, 1999 y., 6-son) ko'zda tutilgan tartibda olingan subsidiyalar miqdoriga kamaytiriladi.

24. Ilgari kapitalizatsiya qilingan qarzlarni bo'yicha xarajatlarni o'z ichiga olgan davr davomidagi aktivning o'rtacha balans qiymati odatda ushbu davrda

kapitalizasiya stavkasi qo'llaniladigan xarajatlarning asoslangan taxminiy qiymatiga teng bo'ladi.

25. Aktivni belgilangan maqsadlarda ishlatishga yoki sotishga tayyorlash uchun zarur bo'lgan faoliyat nafaqat aktivning o'zini jismoniy yaratishini o'z ichiga oladi. Unga aktivni jismoniy yaratishni boshlashdan oldin amalga oshiriladigan texnik va ma'muriy ishlar ham kiradi, masalan, qurilishni boshlash uchun zarur bo'lgan ruxsatni olish bilan bog'liq faoliyat. Biroq, bunday faoliyatga aktivga egalik qilish taalluqli emas, agarda bunda uning holatini o'zgartiruvchi ishlab chiqarish yoki modifikasiya bo'lmasa. Masalan, qurilish uchun yerni tayyorlash ishlari amalga oshirilgan davrda qarzlar bo'yicha amalga oshirilgan xarajatlar ushbu ishlarni amalga oshirish davri davomida kapitalizasiya qilinadi. Biroq, kelgusida qurilish uchun sotib olingan yer, unda hech qanday tayyorlash ishlari olib borilmasdan egalik qilib turilgan davrdagi qarzlar bo'yicha xarajatlar kapitalizasiya qilinmaydi.